

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 416/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pri uplatňovaní obmedzujúcich opatrení pri stave núdze a o opatreniach zameraných na odstránenie stavu núdze v elektroenergetike a podrobnosti o postupe pri vyhlasovaní krízovej situácie a jej úrovne, o vyhlasovaní obmedzujúcich opatrení v plynárenstve pre jednotlivé kategórie odberateľov plynu, o opatreniach zameraných na odstránenie krízovej situácie a o spôsobe určenia obmedzujúcich opatrení v plynárenstve a opatrení zameraných na odstránenie krízovej situácie v znení vyhlášky č. 80/2019 Z. z.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/550>

Materiál v pripomienkovom konaní do 04.10.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom hospodárstva SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Predstavuje prípravu na nasledujúcu zimnú sezónu 2022/2023, v rámci ktorej existuje významné riziko krátenia, resp. prerušenia, dodávok plynu z Ruskej federácie do Európskej únie počas zimných mesiacov. Návrh vyhlášky tiež súvisí s prijatím nariadenia Rady (EÚ) 2022/1369 z 5. augusta 2022 o koordinovaných opatreniach na zníženie dopytu po plyne, ktoré vyžaduje, aby členské štáty znížili dopyt (spotrebu) po zemnom plyne o 15 %. V prípade, že úspory na úrovni členského štátu budú povinné, návrh vyhlášky umožní tieto povinnosti splniť na základe obmedzenia dodávok pre vybrané kategórie odberateľov plynu. Návrhom vyhlášky sa zavádza nová kategória vykurovacích kríviek, ktoré sú určené pre chránených odberateľov, sprehľadňuje sa systém obmedzujúcich odberových stupňov a detailnejšie sa ustanovujú kategórie odberateľov, ktoré budú môcť aj v čase obmedzovania dodávky používať plyn na výrobu.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť dňa 01.11.2022

Postoj RÚZ k materiálu

Predstavuje prípravu na nasledujúcu zimnú sezónu 2022/2023, v rámci ktorej existuje významné riziko krátenia, resp. prerušenia, dodávok plynu z Ruskej federácie do Európskej únie počas zimných mesiacov. RÚZ navrhuje rozšíriť skupinu hospodárskych subjektov definovaných v odseku v súčasnom znení vyhlášky, nakoľko tento nereflektuje plne potreby obyvateľstva v mimoriadnych situáciách ako aj plnenia úloh definovaných z rozhodnutí štátnych orgánov. S prihliadnutím na prax a možné krízové scenáre je nevyhnutné ich doplnenie o navrhovanú skupinu subjektov, aby sa minimalizovali prípadné obmedzenia zásobovania základnými potravinami

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k návrhu ako celku

Navrhujeme, aby nastavenie skupiny chránených odberateľov zodpovedalo strategickému dokumentu Európskej komisie REPower Plan EU.

Odôvodnenie:

Sme presvedčení, že strategický dokument Európskej komisie reflektuje skúsenosti zo zložitosti dodávateľských reťazcov ako aj charakter cezhraničného obchodu na jednotnom trhu Európskej únie. Spontánne reagovanie na špecifiká najviac apelujúcich sektorov by bolo len vyberaním hroziebok z torty, mohli by byť niektoré sektory opomenuté a Slovensko by stratilo kompatibilitu s opatreniami v iných členských štátoch, kde sa týmto plánom už riadia.

2. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie novelizačného bodu

RÚZ navrhuje doplniť v § 4 ods. (5) vyhlášky nasledujúce body:

- výrobu obalov na potraviny,
- poskytovanie stravovacích služieb.
- maloobchodný a veľkoobchodný predaj potravín a tovaru, ktorý slúži na uspokojenie základných životných potrieb

Odôvodnenie:

Skupina hospodárskych subjektov definovaných v odseku (5) v súčasnom znení vyhlášky nereflektuje plne potreby obyvateľstva v mimoriadnych situáciách ako aj plnenia úloh definovaných z rozhodnutí štátnych orgánov. S prihliadnutím na prax a možné krízové scenáre je nevyhnutné ich doplnenie o navrhovanú skupinu subjektov, aby sa minimalizovali prípadné obmedzenia zásobovania základnými potravinami.

Z hygienických, bezpečnostných a logistických dôvodov je rovnako nevyhnutné mať v čase mimoriadnej situácie pokrytú nielen výrobu potravín, ale aj obalových materiálov pre ne. S prihliadnutím na to, že na Slovensku máme nie bezvýznamnú skupinu občanov odkázaných na stravovanie z gastroprevádzok, je nevyhnutné zabezpečenie dodávok energií v zmysle ods. (5) aj v stavoch zavádzania regulačných stupňov aj pre túto skupinu odberateľov.

V súčasnosti až 90% potravín, hygienických výrobkov a drogérie, teda základných životných potrieb, ktoré štát identifikoval aj počas pandémie Covid 19, sa distribuuje cez obchodné siete. Aj počas najtvrdších lockdownov boli tieto obchody otvorené, aby štát zabezpečil distribúciu týchto esenciálnych tovarov občanom na celom území Slovenska. V prípade, že tieto siete nebudú mať zabezpečené dodávky energií, tak nebudú môcť zabezpečiť túto činnosť. Rovnako slovenský potravinársky priemysel síce bude medzi chránenými subjektmi, avšak výrobky bez obchodných sietí nebudú vedieť predať na trh a distribuovať obyvateľom Slovenska. Na Slovensku máme ustálený výklad subjektov nevyhnutných pre zabezpečenie základných životných potrieb, čo sme aplikovali počas lockdownov, preto navrhujeme tieto doplniť aj medzi chránených odberateľov energií

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/550>